

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโดยมีหลักการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๒๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันมีการกระทำความผิดอาญาต่อการเดินอากาศหลายลักษณะและมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑ ยังมีบทบัญญัติไม่ชัดเจน เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุมอากาศยานไทย และของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยานในเรื่อง การรับแจ้งและการรับตัวบุคคลผู้กระทำความผิดในอากาศยานในระหว่างการบิน และยังมีบทบัญญัติไม่ครอบคลุม ถึงการกระทำความผิดที่กำหนดในอนุสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการ กระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยานซึ่งทำขึ้นที่กรุงโตเกียว เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๓ (พ.ศ. ๒๕๐๖) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมีขอบด้วยกฎหมาย ซึ่งทำขึ้นที่กรุงเฮก เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๐ (พ.ศ. ๒๕๑๓) และอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำความผิดอันมิชอบ ด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือนซึ่งทำขึ้นที่กรุงมอนตรียอล เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) พร้อมทั้งพิธีสาร ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ตลอดจนพระราชบัญญัติ ดังกล่าวยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดบางประการที่ผู้โดยสารได้กระทำในอากาศยานในระหว่างการบิน ต่อผู้ควบคุมอากาศยาน เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานหรือผู้โดยสาร และต่อทรัพย์สินในอากาศยาน ที่สมควร กำหนดให้เป็นความผิดด้วย รวมทั้งยังไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน ในระหว่างการบิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๐๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ (มาตรา ๓)

๒. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่อากาศยานที่ใช้ให้บริการทางทหาร ตำรวจ หรือศุลกากรของรัฐ ต่างประเทศ (มาตรา ๔)

๓. คำนิยามความหมายที่สำคัญ ๆ มีดังนี้ (มาตรา ๕)

“อากาศยาน” หมายความว่า อากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

“อากาศยานไทย” หมายความว่า อากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และให้หมายความรวมถึงอากาศยานที่อยู่ในหรือบินอยู่เหนือราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

(๑) อากาศยานต่างประเทศที่ผู้ดำเนินการเดินอากาศตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเดินอากาศไทย เช่าหรือนำมาดำเนินการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิหรือไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานมาด้วย

(๒) อากาศยานที่ไม่ได้จดทะเบียนเพื่อแสดงสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งทำขึ้นที่เมืองซิกาโก เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

“อากาศยานต่างประเทศ” หมายความว่า อากาศยานที่ไม่ใช่อากาศยานไทย

“อากาศยานในระหว่างบิน” หมายความว่า อากาศยานซึ่งอยู่ในระหว่างเวลาตั้งแต่ประตูด้านนอกทุกบานของอากาศยานได้ปิดภายหลังที่ผู้โดยสารและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานขึ้นจนถึงขณะที่ประตูด้านนอกบานใดบานหนึ่งของอากาศยานนั้นได้เปิดออกเพื่อให้ผู้โดยสารและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานลงจากอากาศยานตามปกติ และในกรณีที่อากาศยานต้องลงสู่พื้นโดยเหตุจำเป็นบังคับให้หมายความรวมถึงขณะที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยานได้เข้าคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคล และทรัพย์สินในอากาศยานนั้น

“อากาศยานในระหว่างบริการ” หมายความว่า อากาศยานซึ่งอยู่ในระหว่างเวลาตั้งแต่ผู้ประจำหน้าที่ภาคพื้นหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานเริ่มเตรียมการก่อนการบินสำหรับเที่ยวบินใดโดยเฉพาะ จนถึงเวลาครบยี่สิบสี่ชั่วโมงหลังจากอากาศยานเริ่มเตรียมการก่อนบินสำหรับเที่ยวบินใดโดยเฉพาะ จนถึงเวลาครบยี่สิบสี่ชั่วโมงหลังจากอากาศยานลงสู่พื้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงระยะเวลาของอากาศยานในระหว่างการบินด้วย

“ท่าอากาศยาน” หมายความว่า สนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศยานที่ให้บริการสาธารณะ

“บุหรี” หมายความว่า บุหรีตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

“ใช้กำลังประทุษร้าย” หมายความว่า ใช้กำลังประทุษร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

“ใช้กำลังทำร้าย” หมายความว่า ใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

“ทำร้ายร่างกาย” หมายความว่า ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

“เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน” หมายความว่า บุคคลที่ผู้ดำเนินการอากาศหรือบุคคลที่เจ้าของอากาศยานกำหนดให้มีหน้าที่ในอากาศยานสำหรับการบินแต่ละเที่ยวบิน

“ผู้ควบคุมอากาศยาน” หมายความว่า นักบินที่ผู้ดำเนินการอากาศ หรือนักบินที่เจ้าของอากาศยานกำหนดให้เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบความปลอดภัยสำหรับการบินแต่ละเที่ยว

“เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานที่มีอำนาจในการรับแจ้งรับรายงาน หรือดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำหรือความผิดที่เกิดขึ้นในอากาศยานในระหว่างการบินที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และสำหรับอากาศยานไทยที่จะลงสู่พื้นนอกราชอาณาจักร ให้หมายถึงเจ้าหน้าที่เพื่อการนี้ในประเทศนั้น

“เจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในอากาศยานในระหว่างการบินตามมาตรา ๓๘ และเจ้าหน้าที่เพื่อการนี้สำหรับอากาศยานต่างประเทศ

๔. การกำหนดประเภทของความผิดเกี่ยวกับการเดินอากาศและอากาศยาน (หมวด ๑)

๔.๑ การกระทำที่บัญญัติให้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน (อนุสัญญากรุงโตเกียว) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (อนุสัญญากรุงเฮก) และอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน (อนุสัญญากรุงมอนทรีออล) (ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑) และเพิ่มเติมการกระทำที่เป็นความผิดตามพิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำรุนแรงอันมิชอบด้วยกฎหมาย ณ ท่าอากาศยานซึ่งให้บริการการบินระหว่างประเทศเพิ่มเติมต่อจากอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน (อนุสัญญากรุงมอนทรีออล) รวมทั้งได้เพิ่มเติมการกระทำที่เป็นความผิดที่กำหนดไว้ในกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการกระทำความผิดบางประการบนอากาศยานพลเรือนตามข้อติสมัชชาองค์การการบินพลเรือน (ICAO) ที่ A ๓๓-๔

๔.๒ ประเภทของความผิด มีดังนี้

๑) กำหนดความผิดของผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบิน สำหรับการกระทำที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการกระทำความผิดบางประการบนอากาศยานพลเรือน ตามข้อติสมัชชาองค์การการบินพลเรือน (ICAO) ที่ A ๓๓-๔

๒) กำหนดความผิดของผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบิน สำหรับการกระทำที่เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายไทย และการกระทำที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. ๑๙๗๐ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และอนุสัญญากรุงมอนทรีออล ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน พร้อมทั้งพิธีสาร ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

๓) กำหนดความผิดของผู้ที่ทำให้อากาศยานไม่สามารถทำการบินได้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญากรุงมอนทรีออล ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน พร้อมทั้งพิธีสาร ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

๔) กำหนดความผิดของผู้ที่กระทำความผิดในท่าอากาศยานหรือกระทำการใด ๆ ทำให้การให้บริการของท่าอากาศยานหยุดชะงัก ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญากรุงมอนทรีออล ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน พร้อมทั้งพิธีสาร ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

๕) กำหนดความผิดของผู้ที่ทำลายหรือทำให้เสียหายแก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ หรือแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารอันเป็นเท็จเป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในท่าอากาศยานหรือผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินเกิดความตื่นตกใจ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญากรุงมอนทรีออล ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน พร้อมทั้งพิธีสาร ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

๕. การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในอากาศยาน (หมวด ๒)

๕.๑ การกระทำความผิดเกิดในอากาศยาน

๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุมอากาศยานไทยที่อาจใช้มาตรการอันสมควรรวมทั้งการควบคุมตัวบุคคลผู้กระทำการเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยานหรือของบุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน และอาจสั่งหรือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและอาจขอร้องหรือมอบอำนาจให้ผู้โดยสารควบคุมตัวบุคคลผู้กระทำการได้

๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับนำตัวบุคคลลงจากอากาศยานไทย เมื่ออากาศยานไทยลงสู่พื้นนอกราชอาณาจักรหรือในราชอาณาจักร

๕.๒ การกระทำความผิดเกิดในอากาศยานต่างประเทศ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการรับตัวบุคคลผู้กระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยานเมื่ออากาศยานต่างประเทศลงสู่พื้นในราชอาณาจักรและผู้ควบคุมอากาศยานส่งตัวบุคคลดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่

๖. เขตอำนาจศาล (หมวด ๓)

๖.๑ การกำหนดให้การกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน

๖.๒ กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในอากาศยาน

๖.๓ กำหนดให้การกระทำความผิดร้ายแรงที่กระทำต่ออากาศยานไทยนอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักร

๖.๔ กำหนดให้การกระทำความผิดในหรือต่ออากาศยานต่างประเทศนอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักร

๖.๕ กำหนดให้การกระทำความผิด ณ ท่าอากาศยานที่ให้บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่นอกราชอาณาจักร และการกระทำความผิดต่อเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศที่ให้บริการการเดินอากาศระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

๖.๖ กำหนดให้ศาลนำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับการกระทำนอกราชอาณาจักรซึ่งเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการกระทำที่จะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยานตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยานตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๗)

๗.๒ บรรดาการส่งตัว การรับแจ้ง การรับรายงาน และการสอบสวนเบื้องต้นที่ค้างดำเนินการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑ จนกว่าจะเสร็จสิ้น (มาตรา ๔๘)

๗.๓ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงกำหนดความผิดร้ายแรงตามมาตรา ๓๐ ให้ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปเป็นความผิดร้ายแรงตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๙)